

Eleki Krónika

XIV. évfolyam 1. szám (157. lapszám)

Elek Város közeleti lapja

2010. január 27.

Elek városa 2010. - Célok, tervek, lehetőségek

- Tisztelettel köszöntöm az újság olvasóit és Elek város polgárait! Kívánom, hogy eredményekben gazdag legyen a 2010-es év, és ami vár ránk ebben az esztendőben.- Ezekkel a mondatokkal

kezdte, Pluhár László polgármester úr az év eleji beszámolót, azokról az eseményekről, amelyek folyamatosak, és felsorolta a legfontosabb feladatokat, teendőket az idei naptári évre vonatkozóan.

Huszár Gabriella: - *Vajon milyen kilátások, lehetőségek vannak?*

Pluhár László: - A legsürgősebb feladat, hogy a képviselő-testület elfogadja a város 2010-es költségvetését, amelynek két szempontnak kell megfelelnie: Az első az intézmények működéséhez szükséges feltételek biztosítása. A második, megoldást kell találni az Európai Unió pályázatok befogadására, önerő szempontjából. Ez utóbbit, ugyanis a költségvetésnek kell biztosítania. Megvalósítás alatti pályázat, a Polgármesteri Hivatal komplex akadálymentesítése, amelynek befejezése júniusra tervezhető. A projekt összege: 32.893.729 Ft, a támogatás kilencven százalékos. Az időjárás viszonyok miatt, nyilvánvalóan a munkálatok nem folyhatnak, mint a Lökösházi úti járda, és az útburkolat (Kun Béla, Bajcsy-Zsilinszky Endre, Arany János, Petőfi Sándor, Batthyány Lajos utcák) esetében sem.

H.G.: - *Úgy hallottam, ma érkezett meg az új traktor, amely a közcélú foglalkoztatást segítené elő. Szintén egy pályázat, kézzel fogható megvalósulása, ami, úgy gondolom konkrét, tapintható valósággá válása mindazok szemében, akik látni, használni szeretnének valamit (járdák, utak) és nem csak hallani olvasni róla vagy a különböző közbeszerzési eljárásokról.*

P.L.: - Igen. Azonban ennek ellenére, ne felejtjük el megemlíteni a kompetencia alapú oktatás bevezetését a Dr. Mester György Általános Iskolában. A 40 millió forintot nyert pályázat, a már ismert tárgyi

eszközökön kívül (laptopok, nyomtatók), a cél az egész életen át folytatott tanulási lehetőségének megalapozása.

H.G.: - *Az eleki Téglyári Horgásztavak is "kapcsolódnak" némileg a gyerekekhez.*

P.L.: - Nem csak hozzájuk, hanem Elek egész lakosságához. Nyertes pályázat. A projekt összköltsége: 12.125.000 Ft., a támogatás mértéke a nettó érték 65 százaléka. Áprilisban kezdődnének a munkálatok: a tavak mederkoctrása, fásítás, padok, tűzrakó hely, és így tovább. Turisztikai jellegű fejlesztés is lenne. Ne feledjük városunk kiemelkedő, jubileumi eseményét, az Elekiek X. Világtalálkozóját.

Az önkormányzat pályázatot nyújtott be a rendezvények feltételrendszerének javításának érdekében, amely magában foglalja a fellépők díjait és egy rendezvénysátor beszerzését is. Nem említettem még, de rendkívül fontosnak tartom! Az "Út a munkához program" keretében, lényeges feladat a közfoglalkoztatás, annak tovább vitele, tovább fejlesztése, és lehetőség szerint a munkával nem rendelkezőknek, minél több értékteremtő munkát teremteni. Kiemelném, egy újabb pályázat beadását a NIF Zrt. közreműködésével, amely a határ menti infrastruktúra fejlesztését jelentené. A cél, a Gyulai út, a Lökösházi út és az Otlakai út felújítása. Közös k o r m á n y z a t i d ö n t é s van ennek a pályázatnak a benyújtásáról. Magyar oldalról, minden dokumentáció rendelkezésre áll a pályázat megírásához. A román partner részéről némi késlekedés tapasztalható, ez némileg hátráltatja a projekt megvalósulását.

H.G.: - *A határra vezető és egyben a várost átszelő utak, úgy gondolom "szívügye" Elek lakosságának. Az utak forgalma nagy, távolabbra tekintve a horgásztavak turisztikai jelentősége is nőhet, a két évente megrendezett világtalálkozók, testvérvárosi kapcsolatok...- gondolkodtam el a hallottak k o r m á n y z a t i d ö n t é s n e k.*

P.L.: - Jelenleg is az INTERREG-es pályázatok keretén belül, lehetőség és szándék is van kulturális és hagyományörző rendezvények megtartására, a korábbi kapcsolatokkal, Otlakával, Szentannával, és az "új"-nak nevezhető Temesvárral. Úgy vélem, hogy egy mindenre kiterjedő összefogással, szigorú pénzügyi gazdálkodással, mindennek meg

tudunk felelni, annak ellenére, hogy egy folyamatosan nehezedő pénzügyi kondíciók mellett szükséges előteremteni a forrásokat, városunk fejlődése, fejlesztése érdekében. Ez mindannyiunk feladata és érdeke! Ehhez a közös munkához kívánok mindenkinek sok sikert, jó egészséget, és egyéni boldogulást a 2010-es évben!- Mondta végezetül, Pluhár László, polgármester úr.

Huszár Gabriella

Kistérségi szavalóverseny a Magyar Kultúra Napján

Január 22-én, a Magyar Kultúra Napja alkalmából területi szavaló és prózamondó versenyt rendeztek a Reibel Mihály Művelődési Központ és Könyvtár újonnan alakult integrált intézmény falai között. A versenyen a Lökösházi Általános Iskola, az Eleki Dr. Mester György Általános Iskola, az Eleki Román Általános Iskola, a Kétegyházi Márki Sándor Általános Iskola valamint a Kétegyházi Román Nemzetiségi Általános Iskola közel 80 tanulója vett részt. Árgyelánné Tóth Erzsébet, közelmúltban megválasztott igazgató köszöntötte a megjelent versenyzőket és a közönséget, majd Pluhár László polgármester mondott néhány gondolatot az ünnep eredetéről. Ezt követően kezdetét vette a nagy megmérettetés.

A verseny két helyszínen folyt. Az emeleti klubteremben kaptak helyet a felső tagozatos diákok, akik nyugodtabb hangulatban, lényegesen kevesebb nézőszám előtt, adhatták elő a begyakorolt szavaltókat. A felső tagozatban a zsűri elnökeként foglalt helyet Gulyás Szabó Géza nyugalmazott igazgató Lökösházáról, valamint a zsűri tagja volt Telek Mihályné nyugalmazott igazgató Kétegyházáról,

Folytatás a(z) 2. oldalon

VÁROSI HÍREK

Folytatás a(z) 1. oldalról és Lantos Mihályné eleki peda-

gógus. Az alsó tagozatos diákokra nehezebb feladatot várt, hiszen színpadon állva, több száz fős közönség előtt kellett megmutatniuk mit tudnak. De talán mondanom sem kell valamennyi versenyző ügyesen vette ezt az akadályt is. Az alsó tagozatos zsűri elnöke Busáné Szombat Erzsébet nyugalmazott pedagógus Elekről, valamint a zsűriben foglalt helyet Brindás Györgyné nyugalmazott pedagógus Kétegyházaról

és Kovács Józsefné nyugalmazott igazgató Kétegyházaról. A versenyen részt vett K a l c s ó I s t v á n n é Kétegyháza, valamint Dr. Tarr Lajos Lökösháza polgármesterei, akik jelenlétük-

kel is biztatták településük tanulóit a jó szereplésre. A verseny végeztével a zsűri elvonultan hozta meg döntését. Addig a közönséget az Energy Dance Cool hip hop tánciskola eleki diákjai szórakoztatták hihetetlenül energikus és színvonalas előadásukkal.

A helyezettek oklevelet és ajándékot vihettek haza. A versenyen az alábbi eredmények születtek: **1.osztály- vers:**

II. Szilágyi Beatrix, III.ása Karina. **4.osztály - vers:** I.

Brád Eliza Zsanett, II. Sarkadi Tamás, III. Ilyés Máté; **próza:** I. Fűr Fanni, II. Kókai-Szabó László; **ének:** I. Putnoki Renáta, II., Szilágyi Beatrix, III. Kása Karina. **5. osztály- vers:** I. Magony Izabella, II. Popucza Titanilla, III. Ürmös Bianca; **próza:** I. Faragó Bettina, II. Veres Fruzsina, III. Szabó Rebeka. **6. osztály - vers:** Különdj: Sztojka Dániel; **próza:** I. Szecső Anikó, II. Major Dóra Noémi, III. Csobán Noémi; **ének:** I. Puporka Katalin, II. Vizi Alexandra. **7. osztály - vers:** I. Gulyás Hanna, Különdj: Juhos Sándor; **próza:** Különdj: Csobán Bernadett. **8. osztály - vers:** I. Gazdag Georgina, II. Burai Ildikó; **ének:** I. Gazdag Georgina, II. Puporka Katalin.

Árgyelán Erzsébet

„Adventtől – Karácsonyig” című témahét a II-es telephelyen Folytatás

December 14-én délután 14 órától „Karácsonyváro” rajzversenyen vettek részt a gyerekek. Minden alsós részt vett ezen a versenyen. Minden osztályból a hat legügyesebb tanuló versenyzett, akiket a pedagógusok jelöltek ki. A verseny szervezője és irányítója Lupné Soós Tünde tanítónő volt. Téma: elsősöknél és másodikosoknál az volt a feladat, hogy fenyőfa legyen a rajzon. A harmadik és negyedik osztályosoknak már a fenyőfa mellé embereket is kellett rajzolniuk.

A tanulók képeslap nagyságú lapot kaptak. Lehetett filctollal, zsírkrétával és színes ceruzával dolgozni. Az elkészült alkotásokat az alsó pedagógusok zsűrizték. Nem volt könnyű dolguk. Azért eldőlt a helyezések sorrendje: 1. osztály: 1. Horváth Luca 1.a, 2. Kristóf Benjamin 1.b, 3. Oslács Márton 1.b. 2. osztály: 1. Kókai-Szabó Nóra 2.a, 2. Tolnai Dóra 2.b, 3. Forgács Alexandra 2.b. 3. osztály: 1. Fodor Nóra 3.a, 2. Szegedi Zoltán 3.b, 3. Szilágyi Beatrix 3.a. 4. osztály: 1. Mazán

Nikolett 4.b, 2. Szentiványi Izabella 4.b, 3 Márki Petra 4.a Az eredményhirdetés az iskola aulájában történt, ahol a versenyzők festék-készletet, színes ceruzákat és csokit kaptak. Lupné Soós Tünde tanítónő az általa készített impozáns „Oklevelet” nyújtotta át a helyezetteknek. Az aulában mini tárlaton megnézheti mindenki a szebbnél-szebb rajzokat. Felkészítő pedagógusok: Miszlai Jánosné, Radnóti Lászlóné, Kovács Gerőné, Sebők Ferencné, Lupné Soós Tünde, Kecskeméti Jánosné, Turla Mihályné, és Ökrös Márta. December 16-án /szerdán/ „Karácsonyváro” kézműves délutánon vettek részt a tanulók. Ezen belül üvegfestés, mélyviasz-gyertya készítése, karácsonyfa-díszek, ablakdíszek készítése volt a programban. Szép ünnepi képeslapok is készültek, különböző technikával. December 17-én /csütörtökön/ délután mézeskalács-sütés volt a háztartástechnika teremben, ahol a lelkes szülők is segítettek. Közben

sok szép karácsonyi dalt, zenét hallgattak és tanultak a gyerekek. December 18-án /pénteken/ az iskola aulájában felállított karácsonyfa feldíszítése volt a feladat. Díszítés után körülállták a fát a diákok, és énekkel köszöntötték az év legszebb szeretet ünnepét.

Az időközben elkészült színes tablók is felkerültek a falra, közöttük a különböző népek karácsonyi hagyományait tükröző tablók is. December 19-én /szombaton/ - ez a nap a három-hetes témahét zárónapja volt. Az alsó tagozat minden gyermeke részt vett ezen a Sportcsarnokban. A programban közös karácsonyi dalok éneklése szerepelt, majd két színművész, a békéscsabai Jókai Színház művészei adták elő ünnepi karácsonyi műsorukat, Tomanek Gábor és Nagy Erika közreműködésével. A háromhetes meghaladó, az ünnepkört felölelő projektet, Brandt Antalné projekt—menedzser zárta be. Megköszönte a gyerekek pozitív hozzáállását, az őket irányító, segítő pedagógu-

sok munkáját és a lelkes szülők segítségét. Külön megköszönte Bellon Tiborné projekt-felelős körültekintő és alapos munkáját. Kellemes ünnepeket és hasznos időtöltést kívánt mindenkinek a téli szünetre. Zárásként álljon itt Sebők Ferencné szakmai vezető véleménye: „Nagyon hasznosak voltak a programok. A gyerekek megismerték az „Adventtől-Karácsonyig” tartó ünnepkör szokásait, a különböző nemzetiségek ünneplési formáit. Az ünnep várása és érzelmi hangulata hatotta át az összes végzett programot és tevékenységet.

Az alsó tagozat valamennyi tanulója megismerhette a programban résztvevő osztályok tevékenységét és produktumait. A projekt lehetőséget biztosított a karácsonyi hagyományok megőrzésére, életben tartására, az ünnep érzelmi mélységének előtérbe helyezésére. A témahét szervezésével és a kollegák hozzáállásával elégedett vagyok. Köszönetemet fejezem ki az iskolavezetés felé is a pozitív segítségéért, mellyel előbbre vitték a projekt megvalósítását.”

Nádor Mária

Januári felüldülés - Vers és prózamondó verseny a "kicsiknél"

Rendhagyó módon a "mezőnyt" szeretném dicsérni! Nem egyszer hallottam már sustorgást, kifakadást, vagy csupán szomorú lamentálást, hogy „Még olvasni sem tudnak...”, mármint a tanuló ifjúság. Néha, mintha temették volna az irodalmat, főleg a verseket. Némileg félve mentem a vetélkedőre, azok kétkedésével, akiknek egy százoldalas könyv, röpké desszertnek számít csupán. Azonban, ahogy, január 11-én délután, a Dr. Mester György Általános Iskola kisdiákjai jöttek és felléptek, gyermeki felnőttséggel, kételkedésem elismeréssé változott.

Alig volt "baki", nem kellett süggni, jóformán. Mindenki folyékonyan mondta a verset vagy a prózát, és sokan jó érzékkel hangsúlyozták a mondanót. Volt olyan gyermek is, akit nem gyötört a lámpaláz, vagy esetleg a hadarás kis "manója", át is élte, amit előadott. Tulajdonképpen nem is tudom, hogyan tudott dönteni a

zsűri, hiszen nem volt könnyű helyzetben: Lénárt Istvánné, Tóth Gáborné, Bellon Tiborné és Ökrös Márta. Az előadott művek időben La Fontaine-től, Nagy-Bandóig terjedtek. Ezen belül volt népmese, Benedek Elek, Petőfi, Móra, Osvát Erzsébet, Csukás István és mások. Mondandójukat hallgatva, ott fagyoskodott a január "Hideg szél fúj", "Tél derekán", "Hóember", de felvillant a "Maszkabál", vele a közelgő február, no meg a vidámság: "A pulyka nyulat ló", "Fiú meg a káposzta", "Egy Labdarúgó játékos", "Utazni jó", no és hogyan maradhatott volna el Petőfi "Arany Laci"-ja, vagy "A mama" József Attilától. Egyszóval a döntés meghoztatott az első helyezettek részt vesznek a Magyar Kultúra Napján tartott versenyen, ahol már a lökösházi és a kétegyházi gyerekekkel mérik össze az "erejüket".

Az eredmények: Vers kategóriában: 1. évfolyam: 1.

Ferenczy Sára 1.a, 2. Bíró Kármén 1.a, 3. Kristóf Benjámín 1.b; 2. évfolyam: 1. Illés Eszter 2.b, 2. Nagy Elizabeth 2.a, 3. Kókai-Szabó Nóra 2.a; 3. évfolyam: 1. Kovács Zsófia 3.b, 2. Mazán Melinda 3.a, 3. Pilán Gergő 3.b; 4. évfolyam: 1. Sarkadi Tamás 4.a, 2. Resetár Bence 4.a, 3. Oszlács Benjámín 4.b. Próza kategóriában: 2. évfolyam: 1. Nagy Ádám 2.a, 2. Gyöngyösi Éva 2.b; 3. évfolyam: 1. Szelezsán Boglárka 3.b, 2. Festő Brigitta 3.a, 3. Hoffmann Marcell 3.b; 4. évfolyam: 1. Fűr Fanni 4.a, 2. Gulyás Dóra 4.a, 3. Poptyilikán Csenge 4.a.

A jutalmakat Sebők Ferencné a munkaközösség vezetője adta és egyben ennek a versenynek a lebonyolítója, adta át a tanulóknak. A helyezettek oklevelet, könyvet ajándék-tárgyakat kaptak, azonban a többi gyermek is kapott oklevelet és ajándék-tárgyakat a helytállásért. A versenyt segítette az Oktatási, Kulturális és

Sport Bizottság, valamint az "Eleki Gyermekünkért Alapítvány", ezen kívül köszönet illeti a felkészítő pedagógusokat, a zsűriben említettekén kívül Kiss Ildikót, Kovács Gerónét, Turla Mihályt és Lupné Soós Tündét, aki rendkívül tetszetős, ötletes ajándék-tárgyakat készített "profí módon", ezzel is hozzájárulva a gyerekek örömehez.

No, és Nikolett. Ó, ő csak mellettem ült, mert így esett, lámpaláz volt nagyon és persze versenyző. Nyugtattattam. Ne törődjön senkivel, mintha otthon mondaná anyu-nak, apunak, vagy csak úgy magának. Kiállt és elmondta, hibátlanul. Néztem szeme csillogását. "Milyen volt?" - rogyott le mellém. "Jó Nikolett. Nagyon jó. Legközelebb, még sokkal-sokkal jobb lesz..."

Huszár Gabriella

**Anyakönyvi hírek
2009. X. 16-XII. 10.**

Decemberi Harruckern Krónika

Megjelent a Harruckern Krónika decemberi száma /III.évf. 11-12.szám/. A mostani lapszámában is több érdekességet olvashatunk Elekről is.

Megtudhatjuk, hogy különdíjasok lettek a gyulai fafaragók a XVI. Betlehemi Jászolpályázaton, az ifjú művészek felkészítő tanára az eleki Galina Lajos volt! A jó kereskedő született pszichológus című hosszabb írásból sok mindent megtudhatunk az eleki bolti eladói képzésről, többek között azt is, hogy az eleki tanulókat szívesen alkalmazzák gyakorlaton a megye népszerű élelmiszerboltjaiban. Egy másik hosszabb írásból viszont az derül ki, hogy eleki vadgazda technikusok november 26-án Gyulaváriban hajtóként vettek

rész egy vadászaton, illetve december 2-án apróvad vadászaton Vésztőn, ahol kuvaiti vendégvadászok jelen voltak!

Rapajkó Tibor

Gratuláció

A Békés Megyei Cigány Kisebbségi Önkormányzat az 52/2009. /XI.6./ sz. határozatával a „Békés Megyei Cigányokért Elismerést” adományozta Cinanó Jánosnak, Dógi János elnök úr aláírásával. Az elismerés a Kisebbségek Napján került átadásra, 2009. december 18-án, a Déryné Művelődési Házban, Gyomaendrődön /Endrődön/. Ezúton is gratulálunk a megtisztelő elismeréshez, az Eleki Krónika Szerkesztőbizottsága nevében is.

Nádor Mária

Előzetes a sváb bálról

Az Eleki Német Kisebbségi Önkormányzat és az Eleki Németek Egyesülete meghívja Önöket a **2010. február 13-án** /szombaton/ 19 órától megrendezésre kerülő hagyományos műsoros téli **BATYUS SVÁB BÁLRA.**

Helye:

Reibel Mihály Művelődési Központ, Elek.

Zenél:

a „Baranya Sramli” zenekar, Véméndről.

**Belépődíj: 1.000 Ft.
Tombola éjfélkor!**

Szeretettel várjuk a szórakozni vágyókat.

Szervezők

Születések: Mazán Zoltán / XI. 15./, Szabó Dorka /XI. 19./, Kimpián Ildikó Katalin / XI. 23./, Nagy Bettina /XII. 10./, Kósa-Schmidt Nóra /XII. 13./.

Házasságkötések: Kimpán Zsolt és Bodoczki Ildikó /X. 24./, Nagy Károly és Orosz Bettina /XI. 7./, Otlakán Orsolya / XI. 28./.

Halálozások: Stumpf Mihályné /87/, Topa Sándor /63/, Ungur János /51/, Csiki László /87/, Petrisor Mihály /60/, Muntyán György /43/, Hoffmann Antalné /85/, Klemm István /61/, Molnár János /84/, Kilián Györgyné /83/, Onika Demeter /60/, Rózsa Károlyné /85/, Otlakán György /59/, Truczán Illés /51/.

Forrás:

**Eleki anyakönyvi hivatal
R.T.**

Önök írták

Köszönjük a szerkesztésbe küldött leveleiket, ezeket változtatlan formában leközzöljük, amennyiben nem tartalmaznak obszcén vagy személyiségi jogot sértő kijelentéseket és állításokat. Természetesen az itt leírt vélemény nem a szerkesztőség véleménye, a felelősséget a levél szerzője vállalja. Egy alkalommal lehetőséget biztosítunk az eltérő vélemény megjelentetésére, viszont nem szeretnénk hosszúra nyúló vitát e lap hasábjain előidézni. (A szerkesztőség)

Tisztelt Rapajkó Úr!

Egy szabálytalan életrajz című írása kapcsán örömmre szolgált bevezető sorait olvasva, hogy majd tíz évvel a könyv megjelenése után újra ír valaki róla, ugyanis a bátyám többi művéhez (könyvéhez) tudományos cikkeihez sok-sok idegen nyelven íródott és megjelent előadásaihoz kevesen tudnánk hozzászólni. Örömben mégis ürmögve ült, amikor írásában hiányos ismerettel, hamis tényekkel kellett szembesülnöm. Most ezekre térnék ki.

Mint Ön is tudja, Altman Sebestyén írói álnév. Egy álnév nem tud meghalni, csak egy élőlény. 2003-ban nem Altman Sebestyén, hanem Dr. Almási Miksa, a könyv írója halt meg, nem valamikor augusztusban, hanem december 28-án. Az, hogy egy szerző nem írta le Elek nevét, ez bizony manapság nagyon sok regényben előfordul. Hányszor olvashatta Ön Szabó Magda Abigéljében Hódmezővásárhely nevét, vagy Temesi Ferenc Por című regényében Szeged nevét, és folytathatnám a sort Németh Lászlóval, Jókai Annával, Eszterházyval, stb. Valóban igaz, hogy a Strifler család emelte a pestis keresztet hálából, mely az 1960-as évek végén elkorhadt, és édesapám állította újra helyre őseink emlékére. Talán utána lehetett volna nézni, mielőtt kijelenti, hogy „ez nem igaz”, hogy Altman Sebestyénnek volt e köze a Strifler családhoz?

Nem mentetgetni akarom a szerzőt, de amit Ön a regény mélypontjának tekint, megtörtént. A XX. századi magyar irodalomban többen írnak hasonlókat. El kell csak olvasni Móricz Zsigmond, vagy a kiváló tanyakutató, Szent István írásait. A könyv 2000-ben je-

lent meg. Amit Ön felró hibának, hogy a „Vertreibung” szót a szerző nem alkalmazza. Gyerekkoromra visszaemlékezve az Aussiedlung, illetve a kitelepítés szó használatára emlékszem. Tudtommal az írott, és elektronikus sajtóban csak 2000. után jelent meg a Vertreibung szó, ezért a szerzőt úgy érzem, nem lehet hibáztatni. A bolt helyével kapcsolatban Ön meglehetősen késői, sőt legkésőbbi ismeretekkel rendelkezik. Ugyanis szüleink első boltja a Szent István utca, Kosuth utca sarkán, mind négyünk szülői házában nyílt meg 1933-ban. Ami különben egyértelműen kiderül a könyv logikájából. Itt dolgoztak a szülők, amíg a földműves szövetkezet részére 1947-ben el nem vették. Ezután a templomtérre, a gyógyszerár és a Forman Cukrászda között kaptak egy kis helyiséget, melyet 1949-ben szintén elvettek. Édesapám 1955-ben kapott újra iparendélyt, és nyitotta meg üzletét az Eötvös utca 3. szám alatt. Ön írásában Betyárvárosnak említi – kérem konzultáljon eleki helytörténészekkel, a pontosítás kedvéért a Betyárváros, ami egyáltalán nem sértő kifejezés, sőt számomra szép emlékeket idéz, az otlakai út déli oldalán kezdődik. Édesanyám naplójával kapcsolatos megjegyzése, miszerint álnaplóról van szó, nem helytálló, a napló valóban létezik, egy eredeti és három másolat van belőle. Az, hogy jó anyánk ilyen irodalmi stílussal tudott írni, abból következik, hogy olyan polgári iskolába járt, ahol kiváló apaca tanárok tanítottak, akiknek a céljuk az erkölcsi nevelés mellett a szép magyar beszédre, a magyar életérzésre való nevelés volt. Ennyit írtam le az első rész megjelenése után. A második semmi újat nem hozott

azonkívül, hogy ismét kétségbe vonja édesanyánk naplójának hitelességét. Ön írja: „Van egy határ, amit mindenkinek be kell tartania.” Ezzel tökéletesen egyetértek, ebből adódóan, aki egy könyvről recenziót ír, ne a könyv hátlapjáról kiollózott kifejezésekkel dúsítsa saját írását, hanem álljon elő saját, eredeti gondolatokkal.

Ennyi hibával leírt ismertetés az olvasó szemében hiteltelenné teheti a leírtakat, még inkább a leírót.

**Almási István
Hódmezővásárhely Megyei
Jogú Város**

Rendkívüli képviselő- testületi ülés

A 2010 január 18-án megtartott ülésen, napirenden szerepelt a Reibel Mihály Városi Művelődési Központ és Könyvtár vezetői pályázatának elbírálása. Az intézmény vezetésére szolgáló igazgatói állás kiírására egy pályázat érkezett. Az Oktatási Kulturális és Sport Bizottság a vezetői pályázatot véleményezte és elfogadásra javasolta. Az előterjesztésben is szerepelt pályázati anyag ismeretében a képviselő-testület titkos szavazással megszavazta (kilenc igen és két tartózkodás arányban), hogy a Reibel Mihály Művelődési Központ és Könyvtár igazgatói állását Argyelánné Tóth Erzsébet töltsse be, a kiírásnak megfelelően öt éves időtartamra.

Napirenden szerepelt még a már ismert "Kompetencia alapú oktatás bevezetése a Dr. Mester György Általános Iskolában" pályázat keretében digitális tananyagok vásárlása, amelyre három ajánlat érkezett. A legalacsonyabb árat ajánló Balázs-Diák Kft. Budapest, Csányi László u. 34) választotta a testület. Ugyanehhez a pályázathoz kapcsolódott, a kis értékű tárgyi eszköz vásárlása, a program adaptáció eredményes megvalósítása érdekében. Ebben az esetben is a Balázs-Diák Kft.-t választotta a testület, mint legalacsonyabb árat ajánlót.

Huszár Gabriella

Szabó Katalin Zsófia Paradoxon

Valahol mélyen ott lapul
a boldogság
fájdalomból sírt vöröslő
könyvek között
s a miért-kérdésre
könny a megtisztulás.

Te is, Te is, akinek szívében t
él és nyár
leszegett orral jársz
a forró felhőkön
s feltekintve pihensz meg
havas csúcs ormán.

Mikor nem volt út,
Te tiszta szívvel törtél át,
keresve az otthont,
melegséget és fényt,
mint áldott honfi kutattad
az őshazát.

De most már végre értsd meg,
túl véres a kard,
hát azzal kell boldognak len-
ned, amid van,
ember tervezett,
de hidd, hogy Isten akart!

Jaj, hányszor zengett ajkain,
mert az maradsz,
hisz magyar voltál,
az leszel s nyögték Feléd:
Csináld, mert nem tudod még,
te túl fiatal!

S mint, aki robotmunkába
gyermeket hajt
–csörgedezzen benned
akármilyen vér is–,
gyermek-lélekkel boldog voltál
és zavart.

S tudd meg, hiába mondják:
tabularáza,
mégis a legfehérebb hóból is
sár lesz,
a boldogság
az időbe van bezárva;

még a végétől az elejéig elér,
egészen haláláig boldog
az anyag,
majd megboldogul.
S ismét veszi elejét.

Valahol mélyen ott lapul
a boldogság
fájdalmas könnyek között,
abban, amid van
s addig büntetedesd
örök fiatalság.

Drágos József, a Cigány Kisebbségi Önkormányzat elnökének elismerései

Elek város önkormányzata 2009. december 18-án rendezte meg a Kisebbségek Napját a Városháza dísztermében. Pluhár László polgármester úr ünnepi beszéde után elismerő okleveleket adott át a meghívott, Eleken élő kisebbségek elnökeinek. Így kapott Drágos József elnök úr is egy Oklevelet, az eleki cigányság körében végzett tevékenységéért.

Ugyanezen az ünnepségen az Országos Cigány Önkormányzat „Köszönőlevelét” is átadta polgármester úr, Drágos József elnök úr részére, mely az alábbiakat tartalmazta: „Az Országos Cigány Önkormányzat nevében ezúton szeretném megköszönni a 2009. évben a cigányság érdekében végzett áldozatos munkáját. Köszönettel: Kolompár Orbán – OCÖ elnök.”. Ez alkalommal egy másik országos elismerést tartalmazó „Emléklapot” is kapott elnök úr, ezen, pedig az alábbi szöveg állt: „Az Országos Cigány Önkormányzat nevében elismerésül, a hazai cigányság integrá-

ciójáért végzett kiemelkedő közéleti díjban részesítjük!” Az aláíró ezen is Kolompár Orbán OCÖ elnök volt. Az ünnepség után megkerestem Drágos József urat és tájékoztatását kértem az alábbiakról az újság részére, egyben gratuláltam is az elismeréseihez.

Nádor Mária.: - *Kérlek, beszéljél a 2009. évben végzett főbb feladatokról!*

Drágos József.: - Az Országos Cigány Önkormányzatban elnökhelyettesi beosztásom van. Így sok cigány-telepen segítünk az ott élők felzárkóztatását. Elősegítettük a cigány-telepek infrastruktúrájának előfeltételeit. Volt olyan település az országban, ahol még a vizet sem vezették be. Alapvető szolgáltatások bevezetését is segítettük ezeken a telepeken. Itt Eleken – a képviselőtársaimmal együtt – segítettük az utak építését, a játszótér kialakítását, a romák munkához való jutását. Mint városi képviselő tevékenyen részt vettem a döntések előkészítésében és azok meghozata-

lában. Az eleki cigányok lakta városrészben három alkalommal próbáltam utat építeni: először cseréptörmelékkel, de ezt a munkát a gázbevezetőkor tönkretették. Újból feltöltettem cseréptörmelékkel, egész évi /1994/ költségvetésünket fordítottuk erre a munkára. 2006-ban a vasúti kövekkel próbálkoztunk.

Most végre megvalósult a járható utak építése, pályázat útján, a roma integrációban elnyert pénzből. Így öt utca vált járhatóvá: a Szántó, Dankó, Cinka P., Vajda és Eötvös. Végre emberi körülmények között élhetnek az itt élő családok, nem járnak térdig érő sárban. A Vajda utcában van egy omladozó lakóház, melyben a mai napig is laknak /2 fő/, a család felét 2003-ban beköltöztették a cigány közösségi ház hátsó részébe. Szeretném, ha valamilyen formában lebontanák ezt a romhalmazt és valamilyen emberi körülményeket teremtenének az ott lakóknak.

N.M.: *Itt a farsangi időszak, a*

bálak ideje. Általában az Eleken élő kisebbségek megrendezik a báljukat. Hallottam a román bálról és a sváb bálról. Kérdezem, hogy az idén lesz-e cigány bál?

D.J.: Szerettük volna mi is megrendezni a cigány bált, január 30-án. De az ünnepek alatt az emberek elköltözték a pénzüket. Ilyen gazdasági helyzetben, főképp ez a réteg, a szegényebben élők, és még a belépőt sem tudná megfizetni. Előrehozott kifizetések januárban nincsenek, a közmunkások is csak februárban kapnak pénzt. A cigány bál, pedig úgy gondolom, cigányság nélkül nem igazán cigány bál. Így úgy döntöttünk, ez a bál a téli időszakban most elmarad.

Búcsúzóul még megkért írást le, az elmúlt évek során mindig azon volt, hogy mindenkinek segítsen, aki hozzá fordult.

Nádor Mária

Az eleki Román Székház felújításáról

1998-ban az eleki Román Kisebbségi Önkormányzat is székházhoz jutott, hisz a települési önkormányzat nekik is 20 éves használatra átadott egy épületet, mely korábban preszó, sőt MHSZ-székházként is működött. Akik manapság arra járnak, láthatják, hogy a székházat felújították. Ezzel kapcsolatban kértük dr. Szelezsán Jánost, a kisebbségi önkormányzat elnökét, hogy számoljon be az Eleki Krónikának, pontosan mi is történt. Az elnök a következőket mondta el: „Az épületet az önkormányzat használt állapotban vette át, melynek az állaga azt követően csak romlott. A települési önkormányzatát éveken keresztül kértük, hogy támogatásával segítse az épület karbantartá-

sát, mert az országos normatív támogatás nem elég a karbantartási munkálatok elvégzésére. Pályázati segítséget nem kérhettünk, mert az épület nincs a tulajdonunkban, csak használatra kaptuk.

A működési költségeket és a működéshez szükséges berendezési tárgyakat, bútorokat a kisebbségi önkormányzatunknak kellett biztosítani. Kérésünket évente megismételtük, végül az 2009-ben örömminkre mégis meghallgatásra és megértésre talált. A munkálatok a tetőszerkezet rendbehozatalával kezdődtek, hisz a mennyezet beázott. A törött cserepeket lecserélték. A külső ázott falvakolat rendbetétele után az épület új színelületet kapott. A külső munkálatokhoz tartozott még az

ereszcsatorna és a lábazat rendbetétele is. Örömminkre megszüntették a székház előtti sáros teret, sőt parkolót is építettek betonburkolattal a székház előtti téren. A munkálatok befejeződtek, régen óhajtott vágyunk végre teljesült.

Az épület belső munkálatainak elvégzésével is elégedettek vagyunk. Kérésünket figyelembe véve a belső termet három részre osztottuk. Más színűre festették a hagyományörző termet, más színűre a fogadó, illetve a tanácskozó termet és más színűre az egészségügyi helyiségeket, valamint a raktárt. Az eleki románok ismét büszkék lehetnek a felújított székházukra, szeretettel várják és fogadják a helyi, vidéki, illetve a külföldi vendégeiket.”

**Lejegyezte:
Rapajkó Tibor**

Boldog születésnapot!

Gerhard Ament úr, a németországi Alerheim volt polgármestere, nem ismeretlen az elekiek előtt. Segített az eleki mezőgazdaságban dolgozó gazdáknak abban, hogy a németországi régi, de még használható eszközöket megvásárolhatták. Nagy szerepet vállalt a kukásautó vámolásának ügyintézésében. Az ő segítségével van autónk, amely minden héten elszállítja az eleki lakosság összegyűjtött hulladékát. Gerhard Ament úr a 2002-es Világtalálkozón megkapta és átvehette Eleken az „ELEKÉRT” érdemérmét. 2010. januárjában tölti be a 60. életévét. Ezúton is boldog születésnapot és még nagyon jó egészséget kívánunk neki Elek lakói és az Eleki Krónika Szerkesztőbizottsága nevében is.

Nádor Mária

50 éve együtt jóban-rosszban...

A mai világban, amikor szinte mindennapos jelenség az, hogy hosszú együttélés után elhagyják egymást a házastársak, a „nemszeretenség”, vagy egyéb okok miatt, igazi csodának számít, hogy két ember együtt marad, ilyen hosszú ideig. Ők meg tudtak egymásnak bocsátani, és együtt tudtak haladni ezen a nem túl sima, problémáktól sem mentes úton, egészen az 50. házassági évfordulójukig.

Ilyen családi ünnepre került sor 2009. november 14-én, amikor ismét örök hűséget fogadott egymásnak: Gura János és felesége Mokán Anna, valamint Dán Mihály és felesége Gura Mária / Gura János és Gura Mária

testvérek/, az 50. házassági évfordulón. A házaspárok így emlékeznek vissza a megismerkedésükre és az együtt töltött életükre:

1. Gura János és Mokán Anna: ifjúsági összejövetelekre és táncmulatságokra jártak és ott ismerték meg egymást. Az ismeretségből szerelem lett és elhatározták, hogy összekötik az életüket. A házasságból két gyermek született és azóta két kis unoka is megörvendezteti napjaikat. Gura János az autószerelő szakmát sajátította el, egy munkahelyen dolgozott a VOLÁN-nál. Felesége a Kötőipari Vállalat /Békéscsaba/ dolgozója volt és onnan ment nyugdíjba. A munkahelyén atletizált és országos, megyei díjakat gyűjtött össze eredményeivel.

2. Dán Mihály és Gura Mária: ők is az ifjúsági táncmulatságon találtak egymásra. Házasságukból három gyermek született, két lány és egy fiú. Ők is büszkélkedhetnek két unokával, de náluk már három dédunoka is megörvendezteti idős napjaikat. A férj téglagyári dolgozó volt évekig, majd a gyulai Húskombináthoz került, ahonnan nyugdíjba vonult. A feleség 14 évig dolgozott szintén a téglagyárban és onnan átment a gyulai

Húskombináthoz, ahonnan le-százalékoltták, és azóta otthon tevékenykedik. Mindkét házaspár jó egészségnek örvend, kertészkedéssel, állattartással, a ház körüli munkával telnek nyugdíjas napjaik. Elevenítsük most fel az 1959. november 14-én és a 2009. november 14-én lezajlott eseményeket.

1959. november 14: Eleken, a

régi községházán adták össze egyszerre a két párt, a templomban is együttvoltak. Nagyon szép ragyogó idő volt, rengeteg érdeklődő, nézelődő jelent meg ezen a napon, a násznépen kívül, hogy ünnepeljék őket. Az akkori eleki fúvószenekar kíséerte az esküvői menetet végig az úton. A lagzi viszont már külön-külön helyen volt.

50 évvel később, 2009. november 14: Az idő ezen a napon is kedvezett az ünnepelteknek, amikor lépkedtek a szépen felújított városháza felé. Ismét kettős házassági évfordulóst köszöntött Székely László, Elek Város anyakönyv-vezetője, aki így szólt hozzájuk:

„Kedves Ünnepeltek! Kedves Vendégek! Nagy örömmel gyűltünk össze ma itt. Gura János és Mokán Anna, valamint Dán Mihály és Gura Mária házaspárok 50. házassági évfordulóját ünnepeljük. Kevés embernek adatik meg ez a boldogság, hogy ötvenévi együttélés után is maradjon szívükben annyi szeretet, hogy összetartozásukat anyakönyv-vezető előtt is megerősítsék. 50 évvel ezelőtt pontosan ezen a napon 1959. november 14-én négy fiatal, tanúikkal együtt megjelentek az eleki anyakönyv-vezető / Vescsernyés István / előtt, hogy

örök hűséget fogadjanak egymásnak. Mennyi szép reménnyel, bizakodó várakozással indult el a közös életük. 50 év telt el együtt nem mindig szeretetben, és nem mindig békeségben, de mindig egymás melletti kitartásban. Most újból szeretnék megerősíteni az akkor tett fogadalmat, példát mutatva ezzel gyermekeiknek, unokáiknak.

Ötven éve emlékszel kedvesem!

Meghatott szívvel esküvőre vártunk, Lelkünkben lángolt tiszta érzelem, Úgy hittük, nincs boldogabb pár nálunk!”

A szép idézet után Székely László felkérte a jubiláló házaspárokat a fogadalom elmondására. Ezt a fogadalmat dokumentálták azzal, hogy

Elek Város Önkormányzata emlékkönyvébe aláírásukkal hitelesítették azt. Székely László ezután átnyújtotta részükre a jubileumi kosarat, a feleségeknek a cipót, a férjeknek egy üveg bort, azzal, hogy az hozzon jókedvet és örömet a családnak még hosszú éveken át. Az anyakönyv-vezető ezután elsőként gratulált és felkérte a résztvevőket gratulációik átadására. A gratulálók között volt a Szlovák Kisebbségi Önkormányzat is. A megható, könyveket előcsalogató ünnepség után a jubiláló házaspárok elvonnultak a városházáról és szombatban, valamint vasárnap családi körben, izletes ünnepi ebéd keretében, köszöntötték, ünnepelték egymást. Az Eleki Krónika szerkesztőbizottsága is szívből gratulál a két házaspárnak, de köszöntse Őket Horváthné Ibolya verse is, melyet kifejezetten erre az alkalomra írt számukra:

„Tudod mit jelent szeretni?
50 évet együtt élni?
Jóban-rosszban együtt lenni,
Ketten kelni és feküdni,
Feltétel nélkül bízni.
El kell hinned, hogy szeretlek,
Hiszen mindenhová követlek,
Vigyázom lépteidet, Te is óvd
meg az enyémet!
Boldogok csak akkor leszünk,

*Ha mindketten szeretünk.
Vigyázzuk az álmainkat, akár
jóban, akár bajban.
Érdemes ezt így megélni,
Jóban-rosszban együtt lenni,
S kéz a kézben öregedni.
Ugye Te is ezt akarod, boldog
legyen minden napunk,
Úgy ahogyan réges-régen,
gyermekeink örömére!”*

Nádor Mária

Román közmeghallgatás

Az eleki Román Kisebbségi Önkormányzat november 18-án tartott közmeghallgatást, amit kisebbségi önkormányzati ülés is követett. Az idei közmeghallgatás egyik legfontosabb témája a román bál rendezése volt, hisz ez ügyben több probléma is adódott! Az ott elhangzottakból is kiderült, hogy a kisebbségi önkormányzat egy pályázatot nyújtott be a rendezéssel kapcsolatban, de a kért összeg csak egy részét nyerték el, így kérdésessé vált a bál rendezése is. Mindezek ellenére többen azon óhajukat fogalmazták meg, hogy mégis meg kellene rendezni a bálát. /A problémát nem sokkal később így sikerült megoldani: A román bálát február valamelyik szombatján fogják megtartani, mert a kisebbségi önkormányzat megegyezett a várossal abban, hogy az részben anyagiilag is hozzájárul a rendezéshez./ A közmeghallgatáson részt vettek Elek város polgármestere, Pluhár László is, aki részletes tájékoztatást tartott az eddig elért eredményekről, illetve a problémákról is.

/Forrás: dr. Szelezsán János, az eleki Román Kisebbségi Önkormányzat elnökének közlése./
Rapajkó Tibor

INGYENES SEGÉLYVONAL
06-80-20-55-20

Békés Megyei Kisebbségi Nap – Dr. Szelezsán János kitüntetése

A 2009-ben megrendezett megyei kisebbségi napnak Gyomaendrőd adott otthont, december 11-én délután 15 órától. A díszünnepség előtt a Művelődési Központ udvarán, a „Harruckern Adventi Forगतag” nevű rendezvény fogadta a vendégeket, mely a Harruckern János Közoktatási Intézmény ajándéka volt. Ízletes Harruckern ételkülönlegességgel, foszlós kaláccsal, mellette karácsonyi süteménnyel kínálták a vendégeket. Megnézhetők az érdeklődők, hogyan készül a Luca-széke, vagy az ügyes kezek, hogy varázsolnak különböző díszeket asztalra, fenyőfára. Közben az ünnepi hangulatot a háromfős zenekar biztosította. Békés megye minden kisebbségi csoportja képviseltette magát ezen a minden évben megrendezésre kerülő rangos rendezvényen.

Elsőként – a Himnusz hangjai után – Tolnai Péter, a Békés Megye Képviselő-testülete Nemzeti és Etnikai, Kisebbségi, Vallásügyi, Ifjúsági Bizottságának elnöke mondta el köszöntőjét. Őt követte Várfi András, a rendező város polgármestere, aki ünnepi beszédében bemutatni a városát, és meleg szeretettel köszöntötte a vendégeket. Ezután került sor az elismerő plakettek és díszoklevelek átadására. Ezt a tisztet Domokos László, a Békés Megyei Közgyűlés elnöke töltötte be. A teremben elől foglaltak helyet az ünnepeltek: Rostás-Farkas György író, költő, a Chopin Vegyes Kar /Békéscsaba/, Dr. Abonyi Lajos, az orosházi Német Kisebbségi Önkormányzat elnöke, Gombkötő Sándorné, a szarvasi Szlovák Kulturális Kör tagja, a battonyai Szerb Általános Iskola és Óvoda, a gyulai Nicolae Balcescu Román Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium, a békéscsabai Szlovák Gimnázium, Általános Iskola, Óvoda és Kollégium.

Természetesen ott ült a sorban az eleki Dr. Szelezsán János is, az eleki Román Kisebbségi Önkormányzat elnöke, aki szín-

tén „Békés Megyei Kisebbségért Díj”-ban részesült.

Idézet az indoklásból: Dr. Szelezsán János Eleken született 1931. szeptember 23-án, román származású szülők gyermekeként. Szülei szegény sorsú paraszt emberek voltak. Édesapja mezőgazdasági munkás volt, aki nehéz napszámos munkával kereste a család meg-

élhetését biztosító jövedelmet. Öten voltak testvérek. Közülük már csak ketten élnek. Az általános iskola 8. osztályát Eleken végezte el. 1945-ben a háború befejezése után a család még nehezebb helyzetbe került. A továbbtanulás lehetősége csak elérhetetlen álmoknak tűnt számára. Ám Budapestre került a kollégiumba, ott tanult tovább és ott is érettségizett. Jó képességű révén, felvették az Állatorvosi Tudományegyetemre, ahol 1958-ban diplomázott. Még ebben az évben házasságot kötött a szlovák származású Kocziha Judittal. 1959-ben megszületett Gyöngyi nevű leányuk, aki férjhez és Békéscsabán tanítónő. Anett nevű unokájuk főiskolai hallgató.

Dr. Szelezsán János friss diplomásként – négy évig - a szeghalmi Állami Gazdaság állatorvosa lett. 1963-ban hazahívták szülőfalujába, Elekre, és itt dolgozott egészen a nyugdíjba vonulásáig. Szakmai munkáját a „Mezőgazdaság Kiváló Dolgozója” miniszteri kitüntetéssel ismerték el. Nyugdíjas éveit sem teltek haszontalanul. 1998-ban az eleki Román Ki-

sebbségi Önkormányzat tagjává választották és ezt követően annak elnöke lett. Ezt a feladatot a mai napig is ellátja. 1998-ban a Magyarországi Románok Országos Önkormányzatának tagjává is megválasztották, ahol a Pénzügyi Bizottság elnökeként tevékenykedett 2002.

A 2006-os kisebbségi választáskor a Magyarországi Románok Országos Önkormányzatának Mandátumvizsgáló és Ügyrendi Bizottsága elnökévé választották meg. Dr. Szelezsán János az országos és a helyi román kisebbségi önkormányzatokban vállalt feladatokat pontosan, korát meghazudtolva, megszakítás nélkül, a törvényes lehetőségeket figyelembe véve végezte el. Végzett munkája elismerésre méltó. Társadalmi kitüntetést már kapott 2007-ben, amikor átvehette a „Magyarországi Románokért” kitüntető címet, Gyulán. Most pedig – 2009-ben – a „Békés Megyei Kisebbségért Díj”-at, az ezzel járó plakettet és a díszoklevelet Domokos Lászlótól, a Békés Megyei Közgyűlés elnökétől vette át, majd többen gratuláltak és ajándékokat nyújtottak át részére a színpadon.

Az ünnepeltek és a meghívott vendégek ezután nívós, színes műsorban gyönyörködhetnek. Fellépett az éppen kitüntetett Chopin Vegyes Kar, a szintén kitüntetett battonyai Szerb Általános Iskola énekara és tambura zenekara, a Harruckern János Közoktatási Intézmény táncegyüttese, akik a Békés megyei nemzetiségek táncaiból összeállított színes, pergő kavalkádot adták elő.

A jól megszervezett rendezvényt pohárköszöntő zárta Hack Mária közreműködésével, aki a Békés Megyei Német Önkormányzatok Szövetségének elnök asszonyaként üdvözölt mindenkit és kívánt áldott, boldog ünnepeket. Minden kisebbségi önkormányzati képviselő és vendég zsebében ott lapult egy „Békés Megyei Kisebbségi Nap – 2009 – Gyomaendrőd” feliratú mézes-

kalács sütemény. Miután én is gratuláltam, arról faggattam elnök urat, örül-e ennek a rangos elismerésnek? Az alábbiakat mondta: „*Természetesen meglepetésként ért, de az elismerés nemcsak az én munkámat érinti, hanem az összes Eleken élő románság összefogásának érdeme is. Gondolok itt az Eleki Hagyományörző Táncegyület táncosainak magas színvonalú tánctudására és országos, megyei, helyi elismeréseire, melyekkel öregbítették Elek város románságának hírnevét. Az Eleki Románokért Egyesület is azon fájradozik, hogy segítse az itt élő románság munkáját. Hálas vagyok mindazoknak, akik tettek az eleki románokért és segítették a munkánkat.*”

Nádor Mária

Horváthné Ibolya:

Hull a hó...

Hull a hó, hull a hó,
Szánkózni de jó.
Rajta ül már Marci, Marcsi,
Szánkózni de jó.
Csillan már a téli fény,
Szánkózni de jó.

Itt a tél, itt a tél,
Szánkózni de jó.
Hógolyózni a szabadban,
Ej, de nagyon jó.
Ez ám a csudajó,
Hali, hali jó.

Újévre

„Elfogyott a pezsgó,
elhalkult a trombita,
Hidd, hogy ez az év lesz éveid
legjobbika!
Dolgozz, szeress és
keresd a szépet!
Adjon az Isten
boldog újévet!”
N.M.

JELES NAPOK-ÉLETRAJZ

Jeles napok februárban

A hónap régi magyar neve: **BÖJTÉLŐ HAVA**. Keresztény időben a február a böjt első hava lett, mivel a nagyböjt kezdete rendszerint erre a hónapra esik. Neveztek HALAK HAVÁNAK is, mivel február 21 – és március 20-a között a Nap a halak jegyében jár.

Február 1. - Brigitta napja
Szent Brigitta ír volt, régi magyar nevén Brigida, Breda. Írország védőszentje. A hagyomány szerint az V-VI. sz. fordulóján élt. Egy tölgyfa alatti cellában remetéskedett. Azon a helyen épült a híres Kildare „Tölgyfahajlék” kolostor.

Február 2. - Gyertyaszentelő Boldogasszony napja
A római katolikus egyház Szűz Mária tisztulására emlékezik ezen a napon. A keresztények a gyermek Jézus bemutatását is e napon ünneplik. Időjárás-hiedelmek kapcsolódnak ehhez a naphoz. Ha ezen a napon kisüt a nap és a medve meglátja az árnyékát, akkor visszamegy a barlangjába és a hideg még 40 napig tart.

Február 3. – Balázs napja
A legendás Szent Balázs napja. A hagyomány szerint örmény volt, a kis-ázsiai Szehaszté püspöke. Számos csodája ismeretes: pl. egy nap egy rémült anya kereste fel, mert a fia fuldoklott, a torkán akadt halszállkától.

A szent megáldotta a fiút, és eltávolította torkából a szállkát. Szent Balázs elsősorban a torok, az énekesek védőszentje. A torkossághoz is köze van. E napon a szegény diákok végigjárták a házakat. Vasnyársat tűztek a szoba közepére, énekelve körbetáncolták és kérték a ház asszonyát, hogy a „disznóság” maradékából tűzön nekik a nyársra. Ezt a szokást „balázsjárásnak” nevezték.

Február 5. - Ágota napja
Szent Ágota a legenda szerint Sziciliában született – előkelő görög családban. Decius császár alatt szenvedett vértanúhalált. Halálát földrengés kísérte. Egy évre a történetek után kitört az Etna, s csak a szent sírjából levett fátyollal sikerült megállítani a lávafolyamot.

A szentet azóta is a földrengések, vulkánkitörések, tüzek ellen hívják segítségül.

Február 6. - Dorottya napja
Ókeresztény szűz vártanú. Említésre érdemesek az egykori Dorottya-napi szokások. A középkor végétől diákok, céhek adták elő Dorottya vártanú dramatizált történetét.

Időjósulás: ha Dorottya napkor fagy van, akkor Julianna napjára megenyhül az idő.

Február 9. - Apollónia napja
„Apollónak szentel nő”. A többségében görög lakosságú

Alexandria egykori szentje, a Nap és a költészet pogány istenének papnője volt.

Február 14. – Bálint napja
A Bálint-napi időjárásból a várható termésre jósoltak. Hideg, száraz idő esetén jó termést reméltek. Egyes vidékeken úgy vélték, hogyha a vadgalambok ezen a napon visszatérnek, a közelgő tavaszt jelzik. Másutt úgy tartják, hogy ezen a napon választanak párt a verebek.

Február 16. - Julianna napja
Ókeresztény vértanú volt. Az egyik legkedveltebb női név. E napon gyakran havazik, ekkor azt mondják: „Julianna megrázta a dunnáját.” Általában e naptól az idő melegebbre fordulását várják.

Az idén február 16-ra esik húshagyó kedd, ezen a napon, Eleken – a hagyomány szerint – az utcákon vonulnak a maszkák, elűzve a telet.

Február 17-én lesz hamvazószerdá, ettől a naptól kezdve az eleki némettség húsvétig böjtölt, és semmiféle mulatságot, bált nem rendezett.

Február 19. - Zsuzsanna napja

Ótestamentumi nőalak, akit hamis vád alapján házasságtöréssel gyanúsítottak /Zsuzsanna és a vének/. Névnapköszöntőket is lejegyeztek ezen a napon, énekel és rigmusokkal köszöntötték a Zsuzsannákat.

Ezen a napon azt várták, hogy megszólaljon a pacsirta, amely már a tavasz közeledtét jelzi. Ha alacsonyan repül a pacsirta, akkor még hideg idő várható, de ha magasan száll, akkor közel a jó idő.

Február 22. - Üszögös Szent Péter napja
Különös nevét egy elhallásból kapta: „Szent Péter üszökössége” változott üszögössé, és így alakult ki az ehhez kapcsolódó hiedelemkör. Ezt a napot szerencsétlennek tartják, ezért semmilyen munkához nem fognak. Tyúkot nem ültetnek, az asszonyok nem nyúlnak a lisztbe, félve attól, hogy üszögös lesz a búza, megfeketedik a tojás.

Február 24. - Mátyás napja
Az e napi időjárásból jósoltak a termésre, tojásszaporulatra. A hideg idő kevés tojást jelzett. A halászok az e napon fogott halat az egész évi szerencsés halászat előjelének tekintették. Mátyás a „tél hatalmát megtörő”. Ő osztja a sípokat a madaraknak, hogy kedvükre fújhasák nótáikat.

Íme egy időjósulásos rigmus:

„Ha Mátyásnak
könyve csordul
könnyen ecet
lesz a borból.”

Nádor Mária

Egy szabálytalan életrajz III.

„1940-ben nagyobbítottuk a boltot,...1931-ben kis vegyeskereskedéssel kezdte legénykorában, utána festék és vasárut, 1940-ben ruha, cipő, fehérnemű, méteráru, minden volt. Kis-Párizsi áruháznak nevezték, a vevő tetőtől talpig felöltözködhetett....1944-ben született negyedik gyermekünk, Istvánkánk. Nagy szeretettel fogadtuk a kis testvérkét. De akkor már rebesgették, hogy jönnek az oroszok....Pubikánkat készítettük, mivel jó tanuló volt-gimnáziumba adtuk Kalocsára. 1944. szeptember 21-én /valójában 24-én---R.T./ bejöt-

tek Otlaka felől az oroszok. Egy ismerős mondta, ő nem várja meg. Kétegyházáról még megy a vonat, gyorsan írtam egy lapot kisfiamnak, ha nem maradhat az az intézetben, menjen Pestre, Uram nővérehez, az illető elvitte, utána hónapokig nem tudtunk róla. Az orosz katonák míg a bolt tele volt, rendesek voltak, bementek, vetek maguknak ami kellett, meg is köszönték, s elmentek. 1 hétig így ment, de aztán a helybeliek kezdték a boltokat kiüríteni, a miénket legutoljára. Egy ismerősünk az udvaron át bejött egy orosz katonával, be-

mentek, föltölték az utcai rolót. Akkor berontott a nép, mint a vadak, én is bementem, kinéztem az utcára, s láttam utcabelikeket, kik nem mertek bejönni. Hívtam, gyertek, vigyetek Ti is, most úgysem marad már semmi, Egy délután 5 személy orosz katonaruhát viselve, de románok voltak, 2 km volt a román határ, onnan jöttek fosztogatni. Nagy teherautóval, engem a gyerekekkel bezártak a konyhába. Ők a szobákból az ablakokból kiadtak, ami tetszett nekik, telerakták a nagy autót, ... Ennek, a könyvben, az édesanya naplójaként szereplő résznek az lehet a valóság alapja, hogy az Altman családnak

tényleg szépen fejlődhetett a boltja, és 1944 szeptemberét az e l e k i e k s e m „felszabadulásként” élhették meg!

/Forrás: Altmann Sebestyén:
Érzem a nót. Bp. 2000. 235 o./
Folytatjuk.
Rapajkó Tibor

INGYENES SEGÉLYVONAL
06-80-20-55-20